

Galle

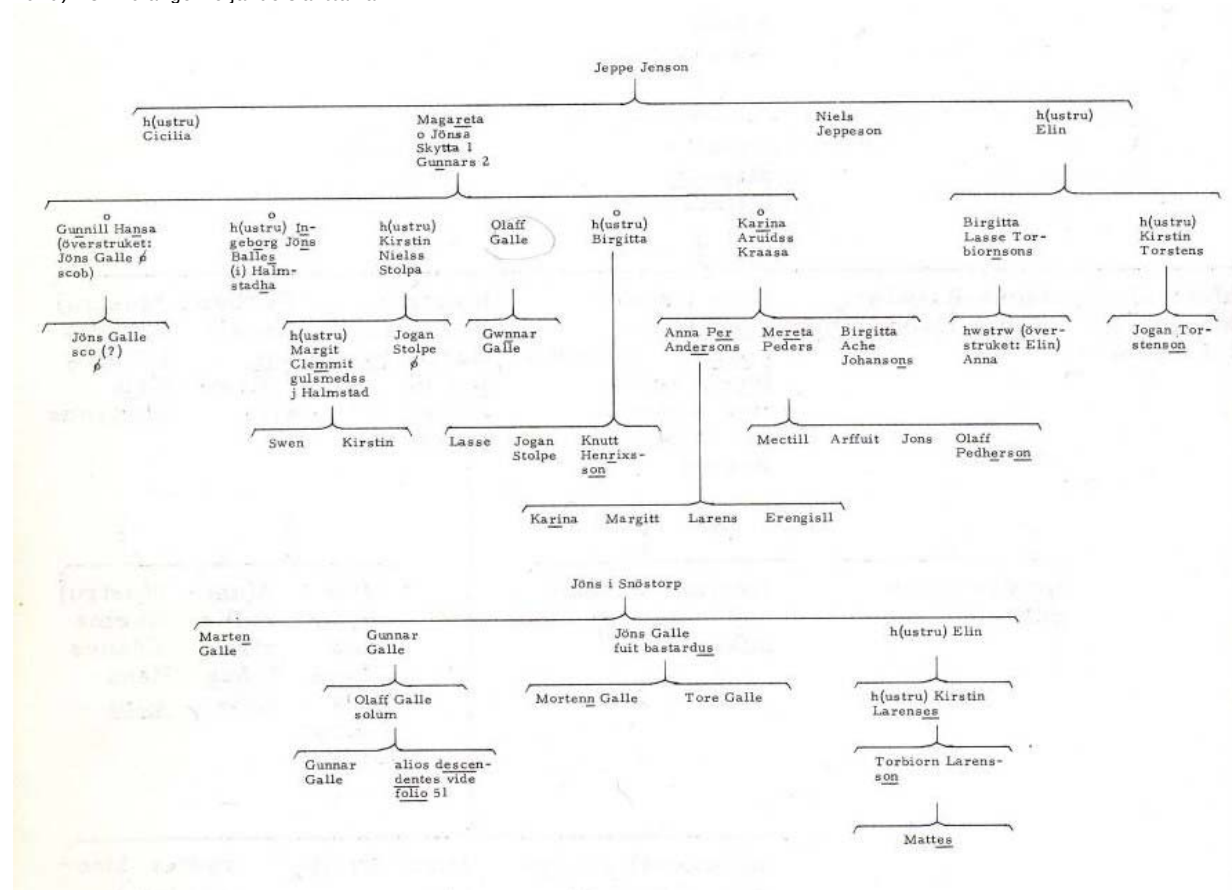
Anbytarforum: Släkter: Medeltida släkter: Galle

Postat av **Niclas Rosenbalck** den **tisdagen 29 juli 2008 - 20:05**:

Det har i Norden funnits flera personer som under medeltiden haft tillnamnet Galle. En släkt där tillnamnet varit ärfdigt över flera generationer är den släkt som figurerar i bl a Sunnerbo härad (Småland) under 1500-talets första hälft och ifrån vilken den introducerade adliga ätten nr 162 Galle utkommit på mödernet. Sistnämnda "yngre" Galleäatts stamfar Jon Marcusson var bonde på gården Kåringe, Angelstad sn (Sunnerbo hd) och gift med Kerstin Olofsdotter av den äldre Galleätten. Dessa sistnämndas son Gunnar Galle (död 1568) adlades omkring 1563. Om denna yngre ätt se Gustaf Elgenstierna *Svenska adelns ättartavlor del III*, s 3-4.

Enligt biskop Hans Brask's släktbok är den äldre Galleäatts stamfar en "Jöns i Snöstorp" som bör ha levt i slutet av 1300-talet eller i början av 1400-talet. Snöstorp bör vara byn med samma namn i samma socken beläget strax vid Halmstad i Halland. Går denne halländske(?) Jöns (Galle?) ätt belägga i några medeltida handlingar?

Biskop Hans Brask's släktbok - utgiven av Personhistoriska samfundet genom Hans Gillingstam och Göran Setterkrans (Stockholm, 1970) - s 116 anger följande släktavla:

I Personhistorisk tidskrift 1975 har den kunnige Stig Östenson kommenterat utgåvan med lite genealogiska snapshots och å sidan 65 presenterar han en släktavla där Gallefamiljen även omnämns:

Katarina Västensdotter g.				¹⁾ m. Eskil ²⁾ m. Nils Leriike ³⁾ m. Gislo (Bäck?) ⁴⁾ m. Birger Knutsson eller Trolle, som i ett senare äktenskap blev stamfader för <i>ätten Trolle</i>
Kristina, g. 1379 m. Jösse Skytte ↓	Elin, g. m. N. N.	Cecilia, g. m. Olof	³⁾ Kristina Gislesdotter, g. 1372 m. Magnus Välling † 1381/91	
<i>äldre ätten Stenbock</i>	Kristina, g. m. Jeppe Jonsson, måhända son till Jon Ravidsson		Gisle Bäck, bel. från 1391 ?	
Cecilia	Elin	Margareta, g. ¹⁾ m. Jöns Skytte ²⁾ m. Gunnar (Jönsson) Galle	Nils Jeppesson	Magnus Bäck, bel. 1435
¹⁾ Karin, g. m. Arvid Kåse, bel. 1475	¹²⁾ Gunhild,* g. m. Nils Stolpe, bel. 1460—84	¹⁾ Birgitta,* g. m. Hans	¹⁾ Ingeborg, g. m. Jöns Balle i Halmstad	²⁾ Olof Galle, levde 1525, g. m. Ingegärd Pedersdotter (Halv- hjort av Älmtaryd)
Märta, g. m. Peder av ofrälse börd ↓	Margit, g. m. Klemet (Svensson) guldsmid i Halmstad ↓	Kristina,* g. m. Hemming Gruesson		Kristina, g. m. Joen Markusson, bonde i Kärringe ↓
<i>adl. ätten Kåse</i>	<i>adl. ätten Stolpe</i>	<i>adl. ätten Galle</i>		

* Släkttavlan på sid. 116 i biskop Brasks släktbok innehåller tydligen åtskilliga avskrivningsfel. Att den här presenterade tolkningen av uppgifterna om Nils Stolpes, Hans N. N.:s och Hemming Gruessons giftermål är korrekt, är ej bevisligt och ingalunda säkert.

Det förekommer en del smärre fel i Östensons släkttavla men dessa ska jag återkomma till senare.

Frågan jag vill ställa är om det går att komma vidare med denna medeltida släkt nu när det framkommit att dess äldste f.n. kände stamfar Jöns synes vara kopplad till Halland, något som man inte tidigare uppmärksammat i litteraturen om Gallefamiljen (se bl a PHT 1911 s 51ff). Släkten förde i sitt vapen en sparre över ett blad. Samma vapenbild fördes även av frälsemannen Jon Galle som vid 1400-talets början uppträder i Varend (se SD 145, 162 och 254). Denne köper gods i Tofta och Gåvadstorp, tidigare i Tofta socken men sedermera tillhörande Tåvelsås sn (Kinnevalds hd, Småland). Även en väpnare Knut Galle i början av 1400-talet kan kopplas till samma by Tofta som denne Jon Galle. Om denna Gallekrets i Varend har den gode Lars-Olof Larsson skrivit i sin doktorsavhandling *Det medeltida Varend* (Växjö, 1975) s 434ff. Vapenbilden och tillnamnet kan tyda på gemensam släktskap mellan Galleätten som senare uppträder i Sunnerbo hd. Går det att källmässigt koppla ihop denna släktskap?